

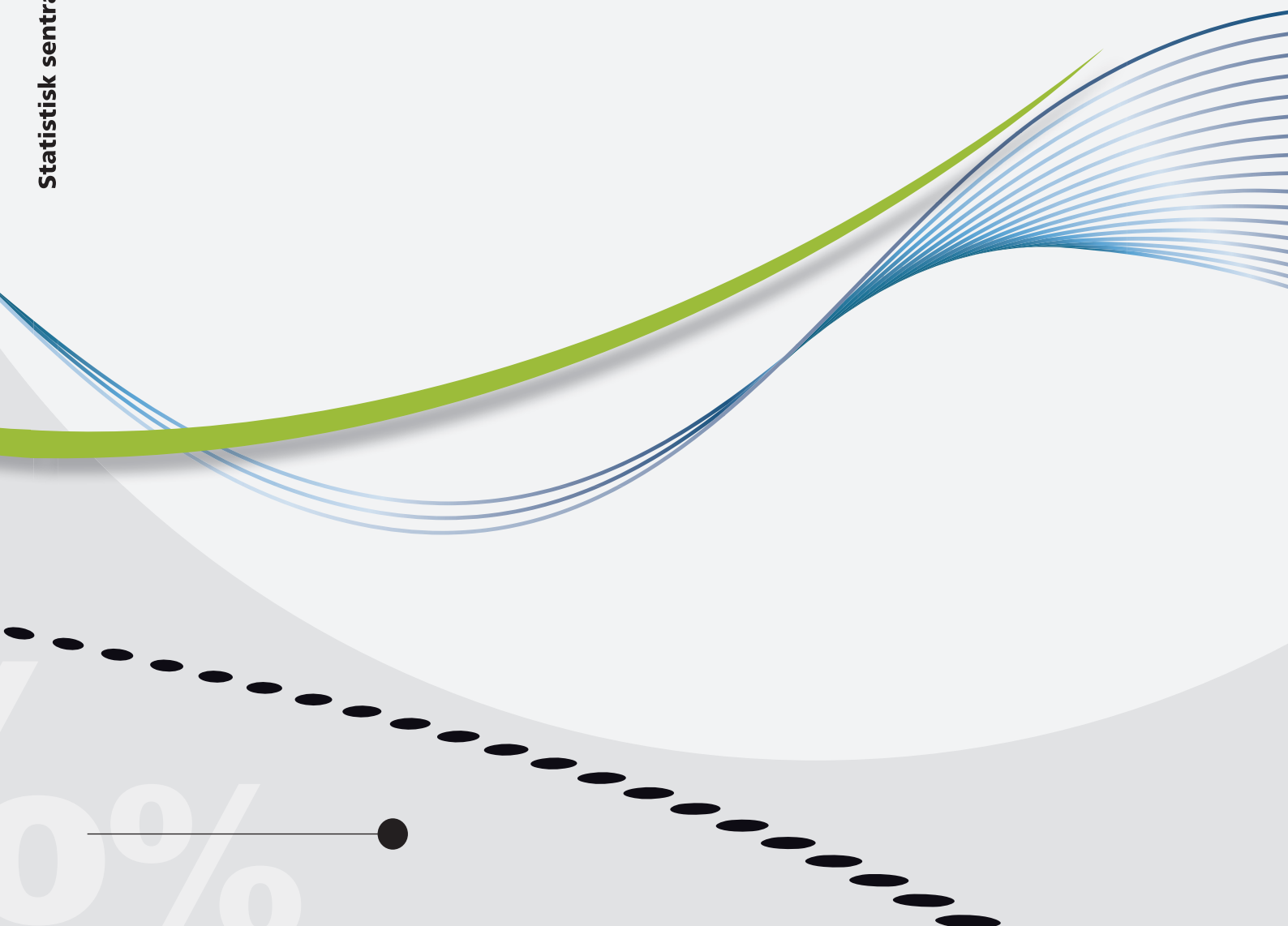
Cato Hernes Jensen

Leiemarkedsundersøkelsen 2016
Dokumentasjonsrapport

Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Cato Hernes Jensen

Leiemarkedsundersøkelsen 2016

Dokumentasjonsrapport

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 25. september 2018

ISBN 978-82-537-9813-4 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentligjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Leiemarkedsundersøkelsen er en fast årlig undersøkelse i Statistisk sentralbyrå. I 2016 ble undersøkelsen gjennomført som en ren webundersøkelse slik som året før. Denne publikasjonen gir en oversikt over datainnsamlingen. Dokumentasjonen viser antall leieboliger hvor vi har fått svar fra leieboer om boligen og eventuelle skjevheter når vi sammenligner egenskaper ved de som har svart med de som var trukket ut til å svare om boligen i undersøkelsen. Vi dokumenterer også arbeidet med dialogen med respondenter og legger med relevante vedlegg slik som meldinger og skjema.

I 2017 har Tarik Ogbamichael ved Seksjon for prisstatistikk vært prosjektleder. Seksjon for personundersøkelser har stått for datainnsamlingen. Cato Hernes Jensen har vært planlegger av feltarbeidet. Glenn-Erik Wangen har trukket utvalget, Jytte Miftari-Duemark har programmert webskjemaet samt foretatt filetableringen. Seksjon for brukerkontakt har besvart epost og telefonhenvendelser fra respondenter.

Statistisk sentralbyrå, 31. august 2018.

Bengt Oscar Lagerstrøm

Sammendrag

Statistisk sentralbyrå gjennomfører hvert år Leiemarkedsundersøkelsen for å kunne utarbeide statistikk over leiepriser for ulike typer boliger i ulike deler av landet. Undersøkelsen heter Bolig og boforhold (BOB) når vi kontakter leieboere. Navnet Bolig og boforhold benyttes for å forenkle kommunikasjonen om undersøkelsen da leieboere kan rapportere om bolig og boforhold, men har mindre å si direkte om leiemarkedet.

Populasjonen i BOB er alle utleieboliger bosatt av private husholdninger i Norge. Utvalgsrammen lages fra registre vi har tilgjengelig i SSB. Utvalget i 2016 ble etablert ved at det ble trukket 37 000 adresser fra den etablerte utvalgsrammen av antatte utleieboliger. Utvalgsenhet er adresse til antatt utleiebolig, svarenhet er person som bor på adressen.

BOB gjennomføres som en ren webundersøkelse. Undersøkelsen ble gjennomført fra slutten av september til slutten av oktober.

Av de 37 000 adressene som var med i det opprinnelige utvalget ble 1 908 adresser kodet som avgang. Avgang vil si at vi underveis i undersøkelsen har identifisert at enheten ikke er medlem av populasjonen. Boliger som ikke er utleieboliger kodes som avgang.

Av et bruttoutvalg på 35 092 fikk vi svar fra 9 727 personer som bodde i utleieboliger i Norge. Det gir en svarandel på 27,7 prosent. Denne svarandelen tar ikke hensyn til at mange boliger i bruttoutvalget sannsynligvis ikke er utleieboliger.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1. Bakgrunn og formål	6
1.1. Formål.....	6
2. Populasjon og utvalg	7
2.1. Populasjon	7
2.2. Utvalgsramme	7
2.3. Utvalgsetablering	8
2.4. Digital kontaktinformasjon til svarenhet.....	8
2.5. Inndeling i utsendingsgrupper	8
3. Datainnsamling	9
3.1. Innsamlingsmetode	9
3.2. Feltperiode	9
3.3. Hovedresultat.....	9
3.4. Kontakt med svarenhet	11
4. Datakvalitet og frafall	11
4.1. Dekningsfeil	11
4.2. Utvalgsskjevhet.....	11
4.3. Frafallsskjevhet	12
4.4. Frafall	13
4.5. Innsamlings og bearbeidingsfeil	14
4.6. Oppsummering av datakvalitet.....	15
5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser	15
5.1. Eksempel på bruk av formel og tabell	17
5.2. Eksempel på estimering av gjennomsnittsverdi med konfidensintervall	17
Referanser	19
Vedlegg A: Tekstmeldinger	20
Vedlegg B: Eposter	21
Vedlegg C: Skjema	27

1. Bakgrunn og formål

1.1. Formål

Hovedformålet med Leiemarkedsundersøkelsen er å utarbeide offisiell statistikk over leiepriser for ulike typer boliger i ulike byer og regioner i Norge. Statistikken sikrer god kunnskap om utleiemarkedet og utviklingen på dette markedet. Ved bruk av dataene fra undersøkelsen ønsker man å analysere siste ledd i transaksjonen mellom utleier og leietaker

Undersøkelsen heter Bolig og boforhold (BOB) når vi kontakter leieboere. Navnet Bolig og boforhold benyttes for å forenkle kommunikasjonen om undersøkelsen da leieboere kan rapportere om bolig og boforhold, men har mindre å si direkte om leiemarkedet.

Blant leietakerne som har deltatt i BOB, blir det trukket et utvalg på 2 500 leietakere som skal delta videre i Boligpanelet (BOP) i ett år. Disse leietakerne skal i BOB ha opplyst at de leier av en privatperson som ikke er slektning eller venn, eller de leier av en profesjonell utleier. De som leier av kommune, arbeidsgiver eller studentsamskipnad skal heller ikke være med i BOP. Dette for å følge markedsleie og ikke regulert leie i BOP. I BOP innhentes månedlige opplysninger om husleie og eventuelle endringer i denne. Disse dataene inngår i beregningen av konsumprisindeksen.

Bolig og boforholdsundersøkelsen (BOB) er en årlig undersøkelse av utleiemarkedet i Norge. Undersøkelsen ble første gang gjennomført i 2005, og har siden 2006 vært en del av statsoppdraget i Statistisk sentralbyrå. Seksjon for prisstatistikk har det statistikkfaglige ansvaret for undersøkelsen, mens seksjon for personundersøkelser gjennomfører datainnsamlingen.

Tabell 1.1 Nøkkeltall BOB 2016

	Antall	Prosent
Utvalg	37 000	
Boligen er institusjon, nedbrent eller kondemnert, ikke lenger utleiebolig, tom bolig	194	
Boligen eies (av respondenten, samboer, barn)	1 347	
Boligen disponeres på annen måte enn leie	367	
Avganger i alt (kategoriene er ikke gjensidig utelukkende)	1 908	
Bruttoutvalg	35 092	100
Frafall	25 365	72,3
Nettoutvalg¹	9 727	27,7
Innsamlingsmetode	Web	
Feltperiode	Onsdag 28. september til og med fredag 21. oktober	
Skjemalengde²	9 minutter	

¹ Prosent svar er her beregnet som forholdet nettoutvalg til bruttoutvalg.

² Skjemalengde er median for de som har påbegynt og fullført skjema samme dag.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2. Populasjon og utvalg

2.1. Populasjon

En populasjon er den gruppen av personer, hendelser eller objekt man vil si noe om. Populasjonen i Bolig og boforhold er alle utleieboliger bosatt av private husholdninger i Norge. Kårboliger og tjenesteboliger der det ikke betales leie, regnes ikke som utleieboliger. Institusjonsboliger, slik som sykehjem eller aldershjem, regnes heller ikke som utleiebolig. Omsorgsboliger der det betales leie, regnes med som utleiebolig fordi det antas at husleien er markedsleie. Tomme boliger skal regnes som utenfor populasjonen fordi det i en tom bolig ikke finnes en transaksjon mellom utleier og leietaker (Denne definisjonen av populasjonen er hentet fra Om statistikken for Leiemarkedsundersøkelsen). Det som skal måles er prisen i er transaksjonen i siste ledd mellom utleier og leietaker.

Enhet i undersøkelsen er de objekt, personer eller hendelser som inngår i populasjonen. I bolig og boforhold er enheten utleieboliger i Norge på høsten med en utleietransaksjon i undersøkelsestiden. I Bolig og boforhold kan vi ikke intervju enheten vi er interessert i, derfor har vi en egen svarenhet i undersøkelsen, vi kontakter beboere som vi tror er leieboere.

Populasjonen i BOB er som beskrevet alle utleieboligene i Norge. Da det ikke eksisterer noe fullstendig register over utleieboliger, må man benytte en kombinasjon av ulike sentrale administrative registre i SSB som grunnlag for å etablere en utvalgsramme med størst mulig andel utleieboliger.

2.2. Utvalgsramme

En ramme, forenklet beskrevet, er en liste med de enheter man har informasjon om som man tror tilhører populasjonen. Utvalgsrammen lages fra registre vi har tilgjengelig i SSB. Det er fra tidligere undersøkelser et kjent problem at mange beboere flytter om sommeren og tidlig på høsten. Derfor er det svært uheldig om utvalgsrammen lages før sommeren, da det kan føre til at mange boliger i utvalget som lages ikke lengre er utleieboliger på høsten. Det er også et problem at mange beboere kan ha flyttet i løpet av tiden fra utvalgsrammen konstrueres til undersøkelsen gjennomføres. Utvalgsrammen for BOB 2016 ble etablert på høsten for å være så oppdatert som mulig før trekking og innsamling.

I BOB 2016 ble populasjonen for trekking av utvalg dannet på følgende måte:

- Utgangspunktet var alle adresser i Matrikkelen (SSB-Matrikkelen)¹
- Ut fra registrene Matrikkelen og VoF² ble alle adresser der organisasjonsformen til adressen er borettslag fjernet
- Boliger/boligadresser fjernes der eier var et foretak i VoF med AS som organisasjonsform og som er borettslag
- Boliger/boligadresser der eier er registrert som i slekt med den som bor der fjernes
- Boliger/boligadresser der eier er død fjernes
- Dubletter på boligadresser fjernes

¹ Matrikkelen er Norges offisielle register over Grunneiendommer, Adresser og Bygninger. Registeret forvaltes av Statens kartverk. SSB-Matrikkelen er SSBs statistiske versjon av Matrikkelen.

² Virksomhets- og foretaksregisteret.

- Deretter ble alle adresser der en av eierne til boligen bor på adressen (selveiere) fjernet. Dette ble gjort ved en kobling mot Befolkningsregisteret (Bereg)³ for å finne alle personer som bor på den enkelte boligadresse
- Til slutt fjernet man alle boliger som ligger i bygg med bygningstype:
 - 721 - Sykehjem
 - 722 - Bo- og behandlingssenter
 - 723 - Rehabiliteringsinstitusjon, kurbad
 - 729 - Annet sykehjem
 - 151 – Bo- og servicesenter
 - 159 – Annen bygning for bofellesskap

Ved leveranse av utvalgsramme er det registrert minst én bosatt person på adressen slik kravet et ifølge definisjonen av populasjonen.

2.3. Utvalgsetablering

I BOB er det adresse/bolig som er utvalgsenhet. Utvalget til BOB 2016 ble etablert ved at det ble trukket 37 000 adresser fra den etablerte utvalgsrammen av antatte utleieboliger. Det ble først trukket et tilfeldig utvalg på 30 272 adresser. For å kunne lage en mer detaljert statistikk over leiepriser for Oslo og de største byene, ble det i tillegg trukket et utvalg på:

- 3 364 adresser fra Oslo
- 1 110 adresser fra Bergen
- 841 adresser fra Trondheim
- 437 adresser fra Stavanger
- 336 adresser fra Bærum
- 336 adresser fra Kristiansand
- 304 adresser fra Tromsø

Hele utvalget ble koblet mot Befolkningsregisteret for å knytte en voksen person til hver adresse som kunne kontaktes for utfylling av skjema/intervju. Disse var i alderen 18-79 år ved oppstartdato for datafangsten.

2.4. Digital kontaktinformasjon til svarenhet

Digitalt kontaktregister⁴ ble brukt for å koble mobilnummer og epostadresser til svarenhet. I tillegg brukes en ekstra digital telefonkatalog for mobilnummer. Etter kobling satt vi med både mobilnummer og epost til 84,5 prosent av utvalget. I alt hadde vi mobilnummer til 90,4 prosent og epostadresse til 85,7 prosent av utvalget. Det ble ikke gjort manuell sporing der vi manglet mobilnummer eller epostadresse.

2.5. Inndeling i utsendingsgrupper

For å muliggjøre utsending av informasjon til svarenheter i undersøkelsen ble utvalget delt inn i utvalgsgupper. Gruppene ble delt opp slik at beboere med samme kontakttype tilgjengelig var plassert i samme gruppe. Gruppe A kunne kun få brev, gruppe B kunne få brev og tekstmelding, gruppe C kunne kun få brev og epost, og gruppene D og E kunne få tekstmeldinger og epost. Enhetene i gruppe D og E ble tilfeldig plassert i de ulike undergruppene D1 til D5 og E1 til E5, se tabell 2.1.

³ BeReg er SSBs populasjonsregister for personer og familier, og vil etter hvert også omfatte husholdninger.

⁴ Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR) er et register over innbyggerens kontaktinformasjon og reservasjon, og er en fellesløsning som alle offentlige virksomheter skal bruke i sin tjenesteutvikling

Tabell 2.1 Utvalgsgrupper i BOB

Inndeling	Merke	Antall
Brev	A	3108
Brev og mobil	B	2172
Brev og epost	C	435
Både mobil og epost	D1	2608
Både mobil og epost	D2	2607
Både mobil og epost	D3	2607
Både mobil og epost	D4	2607
Både mobil og epost	D5	2607
Både mobil og epost	E1	2607
Både mobil og epost	E2	2607
Både mobil og epost	E3	2607
Både mobil og epost	E4	2607
Både mobil og epost	E5	2607
I alt		37 000

Inndelingen i grupper er basert på kontaktmulighetene for å forenkle oppfølging av de ulike gruppene.

3. Datainnsamling

3.1. Innsamlingsmetode

BOB gjennomføres som en ren webundersøkelse, og har hatt denne innsamlingsmetoden siden 2015. Frem til og med 2014 har også telefonintervju vært benyttet. I 2014 fikk 5 000 tilbud om oppfølging på telefon (Holmøy, 2014).

3.2. Feltperiode

Innsamlingsperioden for BOB i 2016 var fra onsdag 28. september til og med fredag 21. oktober 2016. Brev ble sendt ut onsdag 28. september og mandag 3. oktober ble det sendt ut tekstmeldinger og eposter til gruppene som kunne motta det. Datainnsamlingen var ment å kunne foregå i all hovedsak første uken, med noe innsamling i noen grupper i andre og tredje uken i oktober. Men grunnet problem med utsendingssystemet tok det lengre tid enn planlagt og feltperioden varte i over tre uker. Noen grupper kan ha fått færre eller flere meldinger enn planlagt fordi det ikke var mulig å se hvem som hadde fått planlagte utsendinger.

3.3. Hovedresultat

Intervju og respons på skjema

Intervju med svarenhet i leiebolig, som defineres som tilhørende populasjonen, er nettoutvalget. Vi fikk intervju på adresse til 9 727 leieboliger som tilhører populasjonen. Av de beboerne som har respondert i skjema og bodde på adressen, var omtrent 85 prosent leieboere i 2016. I alt fikk vi respons fra 12 644 personer på skjema.

Flytting

Av alle som svarte på skjema opplyste 1 202, det vil si 9,5 prosent, at de hadde flyttet fra adressen. Vi bruker ikke ressurser på å søke oss frem til personer som kan ha flyttet inn på adressen, og derfor blir det frafall på alle de adresser der beboer har flyttet.

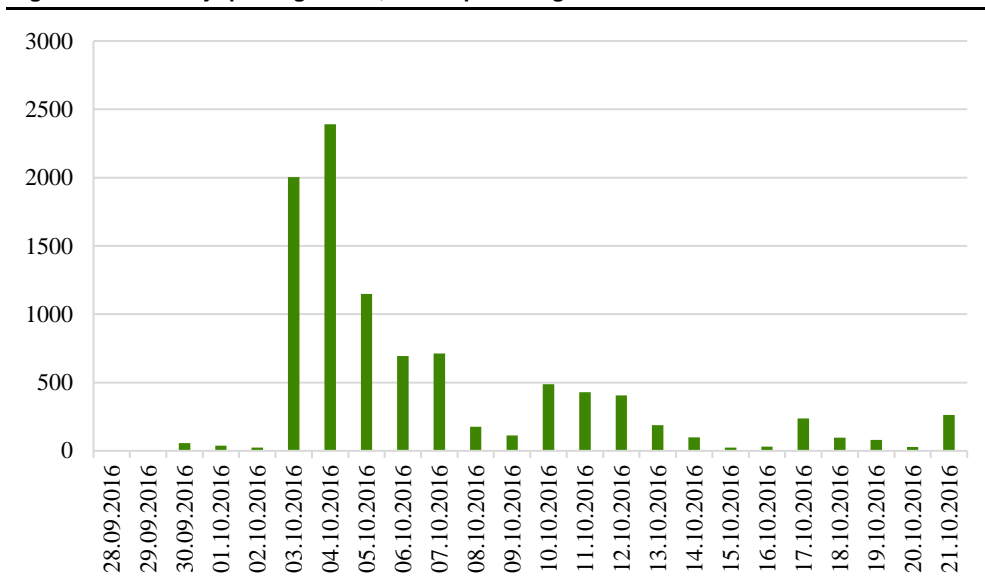
Avgang etter screening

Avgang vil si at vi underveis i undersøkelsen har identifisert at enheten ikke er medlem av populasjonen. I alt var det 1 908 enheter som ikke var medlem av populasjonen. Det blir avgang dersom boligen ikke lenger er utleiebolig eller dersom den er tom. Det er også avgang dersom leieprisen antas å ikke være markedsleie, slik som når leieboer leier av nær familie. Det er heller ikke markedsleie når boligen disponeres på annen måte enn leie.

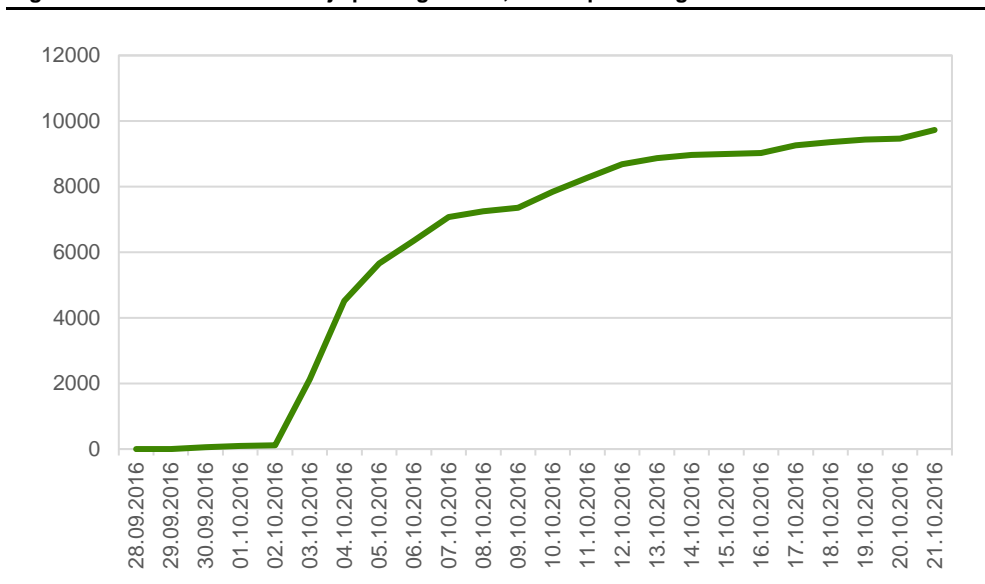
Undersøkelsen Bolig og boforhold begynner med en utvalgsramme av boliger vi antar er utleieboliger. Underveis i undersøkelsen kartlegger vi om utvalget vi har er leieboliger, og denne kartleggingen er en screening, der vi siler ut boliger som ikke tilhører populasjonen. Fordi vi har utfordringer med å på forhånd vite om en bolig er leiebolig og har leieboer som betaler husleie, blir det i undersøkelsen en del avganger.

Intervjuinngang i feltperioden

Figur 3.1 Intervju per dag i antall, fordelt på feltdager for BOB 2016

Figur 3.2 Akkumulert intervju per dag i antall, fordelt på feltdager for BOB 2016

Figur 3.1 viser en konsentrasjon av intervju tidlig i feltperioden. På mandagen, tirsdagen og onsdagen den første uken, med utsendinger på epost og tekstmelding, kom det inn 5 545 svar. Dette utgjør 57 prosent av alle intervju med leieboere i undersøkelsen. Grunnet tekniske utfordringer knyttet til det å sende ut meldinger digitalt ble svarinngangen de første dagene mindre enn ønsket. Ikke alle grupper ble kontaktet første dag selv om det var planlagt.

3.4. Kontakt med svarenhet

Kontakt er å ha mottatt svar fra, hatt dialog med, eller mottatt henvendelse om deltagelse i undersøkelsen fra en svarenhet i utvalget. Vi har i vårt utvalgssystem kun mulighet til å systematisk kode informasjon om en svarenhet har deltatt i undersøkelsen og om det er grunner til å ikke delta i undersøkelsen. De som henvender seg og spør om hvordan de kan delta blir ikke registrert i forbindelse med det.

Kontakt er viktig å måle underveis mens en undersøkelse pågår fordi man kan gjøre tiltak for å nå ut til flere dersom man har kontakt med få. Der er også viktig å følge utviklingen i kontakt med svarenheter i undersøkelser over flere år. Med kontaktinformasjon kan vi se om vi endrer sannsynligheten for deltagelse ved å ha nådd ut til færre eller flere. I denne undersøkelsen hadde vi samlet kontakt med 12 961 svarenheter i 2016.

4. Datakvalitet og frafall

4.1. Dekningsfeil

Denne undersøkelsens målpopulasjon er utleieboliger bosatt av private husholdninger i Norge. Hvilke utleieboliger som tilhører denne populasjonen vil endre seg over tid da leieboere flytter, noen leieboere betaler kanskje ingen husleie en måned, eller boligen endrer bruk fra leiebolig til eiet bolig. Når utleieboligene identifiseres på et tidspunkt vil noen boliger ikke lenger være utleieboliger på et senere tidspunkt, og noen utleieboliger vil komme til som ikke er identifisert i den rammen vi lager for å trekke utvalget fra. Denne feilkilden er godt kjent, da det som et eksempel er mange som flytter om sommeren og tidlig på høsten. Vi får ikke fjernet feilkilden, men ved å danne rammen for trekk etter sommeren, minsker man feilkilden noe sammenlignet med å danne rammen før sommeren, noe som ble gjort tidligere, senest i 2015.

Akkurat når rammen lages kan påvirkes noe ut ifra hva slags gjennomføringsstrategi man har for undersøkelsen. Siden 2015 har undersøkelsen gått på web og det har vært mulig å gjennomføre den i løpet av kort tid. Dersom undersøkelsen må gjennomføres over en lengre periode og begynne tidligere på høsten, kan det fort bli nødvendig å lage rammen tidligere igjen, noe som øker muligheten for feil i rammen. Designet for utvalget og trekket gjennomføres rett etter at rammen er laget.

Av de 37 000 adressene som utgjorde det opprinnelige utvalget i undersøkelsen ble 194 adresser kodet som avgang fordi adressen var en institusjon, boligen var kondemnert, sto tom eller ikke lenger var utleiebolig. I tillegg ble 1 347 adresser merket som avgang fordi boligen i realiteten var eide boliger som ikke tilhører populasjonen. Det samme gjelder for 367 boliger som disponeres på annen måte enn leie. Totalt var det 1 908 avganger av boliger som ikke tilhørte populasjonen.

4.2. Utvalgsskjevhet

Utvalgsskjevhet innebærer at en egenskap er annerledes blant de som er trukket ut til undersøkelsen enn den er for populasjonen. Skjevhet i utvalget kan oppstå i utvalgstrekkningen hvor tilfeldigheter kan føre til at noen egenskaper er ulikt fordelt i utvalget og i populasjonen. Det er vanlig praksis å undersøke fordelingen av noen egenskaper i utvalget, slik som alder, kjønn og fylke, for å unngå større skjevheter ved trekking.

4.3. Frafallsskjevhet

Frafallsskjevhet er en type frafallsfeil som handler om hvor representativt det endelige nettoutvalget er for populasjonen det representerer.

Frafall kan føre til skjevhet i utvalgsundersøkelser dersom en egenskap er annerledes blant de som lot seg intervju i undersøkelsen enn den er for de som er i populasjonen. Dersom husleien i gjennomsnitt er litt høyere for de som lar seg intervju enn den er for de som er i populasjonen, og det ikke er andre forhold som er årsak til forskjellen, er dette et utslag av frafallsfeil. De som ikke har svart har i dette eksemplet hatt en lavere husleie i gjennomsnitt enn populasjonen. Dersom alle hadde svart ville gjennomsnittet vært likt for utvalget og populasjonen.

Skjevhet i forhold til en egenskap medfører ikke nødvendigvis skjevhet i forhold til andre egenskaper. Godt samsvar mellom fordelingen i netto- og bruttoutvalget for en eller flere egenskaper gir ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt for andre egenskaper. Det er spesielt vanskelig å avdekke skjevheter om vi ikke kjenner den faktiske fordelingen av egenskapen i populasjonen.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte størst oppmerksomhet til avvikene mellom netto- og bruttoutvalget. Hvis husleien - den avhengige variabelen - har en særlig sterk sammenheng med en egenskap som er skjevt fordelt i nettoutvalget, kan en vurdere å vekte datamaterialet for å minske effekten av skjevhetene.

Tabell 4.1 Frafallsskjevhet. Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. BOB 2016. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Netto-Brutto
Totalt	100	100	100	
Kjønn				
Menn	60,3	53,5	62,9	-6,8
Kvinner	39,7	46,5	37,1	6,8
Alder				
Under 25 år	16,3	19,5	15,1	3,2
25-44 år	54,3	56,2	53,6	1,9
45-66 år	24,7	21,8	25,7	-2,9
67 år og over	4,7	2,5	5,6	-2,2
Utdanning				
Uoppgitt	19,1	10,4	22,5	-8,7
Grunnskole eller ingen utdanning	31,1	22,6	34,3	-8,5
Videregående utdanning	28,5	33,2	26,8	4,7
Universitets- og høyskoleutdanning, kort	15,1	23,9	11,7	8,8
Universitets- og høyskoleutdanning, lang	6,2	10,0	4,7	3,8
Landsdel				
Oslo og Akershus	31,7	35,4	30,3	3,7
Hedmark og Oppland	5,7	5,2	6,0	-0,5
Østlandet ellers	15,5	13,0	16,4	-2,5
Agder og Rogaland	12,6	11,3	13,1	-1,3
Vestlandet	16,9	16,2	17,1	-0,7
Trøndelag	9,2	10,6	8,7	1,4
Nord-Norge	8,4	8,4	8,3	0,0
Antall adresser	35 092	9 727	25 365	

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4.1. belyser eventuelle skjevheter på grunn av frafall i BOB 2016. Tabellen viser hvordan egenskapene kjønn, alder, utdanning og landsdel er fordelt i bruttoutvalget, nettoutvalget og blant frafallet. Kjønn, alder og utdanning gjelder her for svarenheten leieboere som ble trukket ut som kontaktperson for adressen. For å undersøke eventuelle skjevheter, sammenlignes fordelingen for netto- og bruttoutvalget. Dersom avviket mellom disse to er stort indikerer det at det foreligger utvalgsskjevhet for denne gruppen. Det trenger ikke være sammenheng mellom egenskap ved svarenhet som er person og utvalgsenhet som er utleiebolig.

For egenskapen kjønn, er menn underrepresentert med 6,8 prosentpoeng i nettoutvalget. Tilsvarende er kvinner 6,8 prosentpoeng overrepresentert. Det er også noe avvik når man undersøker fordelingene for alder. De under 25 år og de i aldersgruppa 25-44 år er overrepresentert med henholdsvis 3,2 og 1,9 prosentpoeng. Tilsvarende er de mellom 45 og 66 år og de som er 67 år og over underrepresentert med 2,9 og 1,2 prosentpoeng. De største avvikene forekommer når man ser på utdanningsnivå. De med kort høyskole og universitetsutdanning har en overrepresentasjon på 8,8 prosentpoeng og de med lang høyskole og universitetsutdanning har en overrepresentasjon på 3,8 prosentpoeng. Samtidig er det en underrepresentasjon blant de med uoppgitt utdanning og ingen utdanning/grunnskole på henholdsvis 8,7 og 8,5 prosentpoeng. For de med fullført videregående utdanning er det en overrepresentasjon på 4,7 prosentpoeng i nettoutvalget.

Oslo og Akershus er noe overrepresentert, mens Østlandet ellers er noe underrepresentert.

4.4. Frafall

Ikke alle som er trukket ut til å delta i en undersøkelse vil delta. En del av personene i utvalget lyktes vi ikke å komme i kontakt med, de ønsket ikke å delta eller var forhindret fra å delta av andre årsaker.

Noen personer nekter å delta i undersøkelsen. Dat undersøkelsen går kun på web er andelen ganske lav. Tabell 4.2 viser at det i 2016 bare var 0,8 prosent av bruttoutvalget som henvendte seg til oss og sa at de ikke vil delta. Vi må anta at det er en del passiv nekt i gruppen ikke kontakt. I alt fikk vi ikke kontakt med 68,5 prosent av bruttoutvalget.

Den viktigste frafallsgrunnen i annet frafall er flytting. Det er lettere å få kontakt med de unge under 25 år i denne undersøkelsen enn de eldre. Samtidig er det størst frafall i kategorien annet frafall blant de unge under 25. Dette er helt forenelig med at de unge antakelig flytter oftere enn de eldre i utvalget.

Det er en tydelig forskjell i ikke-kontakt mellom utdanningsgruppene i undersøkelsen. De med kort og lang høyskole og universitetsutdanning har markant lavere ikke-kontakt enn de andre utdanningsgruppene. De med høyere utdanning er også mer tilbøyelig til å delta i undersøkelsen.

I Oslo og Akershus er det større tendens til å delta i undersøkelsen enn det er på Østlandet ellers.

Tabell 4.2 Intervju og frafall etter årsak fordelt på kjønn, alder, utdanning og landsdel. BOB 2016. Prosent

	Nettoutvalg	Nekt	Ikke-kontakt	Annet frafall	Antall
Totalt	27,7	0,8	68,5	3,0	35 092
Kjønn					
Menn	24,6	0,9	71,6	3,0	21 159
Kvinner	32,5	0,7	63,8	3,1	13 933
Alder					
Under 25 år	33,2	0,5	62,1	4,2	5 724
25-44 år	28,7	0,7	67,4	3,2	19 054
45-66 år	24,6	0,9	72,6	2,0	8 652
67 år og over	14,4	2,0	81,4	2,2	1 662
Utdanning					
Uoppgitt	15,1	0,3	81,7	2,9	6 714
Grunnskole eller ingen utdanning	20,2	0,8	76,7	2,3	10 900
Videregående utdanning	32,2	1,1	64,0	2,8	10 018
Universitets- og høgskoleutdanning, kort	43,8	0,9	51,2	4,2	5 294
Universitets- og høgskoleutdanning, lang	44,9	0,6	49,6	4,9	2 166
Landsdel					
Oslo og Akershus	30,9	0,7	65,3	3,1	11 127
Hedmark og Oppland	24,9	1,1	71,6	2,4	2 016
Østlandet ellers	23,2	0,8	73,7	2,2	5 423
Agder og Rogaland	24,8	0,7	71,7	2,8	4 429
Vestlandet	26,6	0,8	69,1	3,5	5 920
Trøndelag	31,9	0,8	64,0	3,3	3 243
Nord-Norge	27,9	0,8	67,9	3,4	2 934

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.5. Innsamlings og bearbeidingsfeil

I alle ledd i en undersøkelse kan det introduseres feil som påvirker hva som måles og i hvilken grad enhetene representerer en populasjon. Man organiserer aktiviteten slik at det ikke introduseres feilkilder unødvendig. Men det vil alltid være slik at noen feil kommer til som et resultat av ulik respons fra like tilfeller eller ulik behandling av like tilfeller.

Webskjema

Fordelen med et webskjema er at det kan oppleves ganske likt av alle. Et webskjema har ikke personlighet og oppleves ikke som en person man forholder seg til, derfor er det ofte antatt at den som intervjues ikke i like stor grad vil gi sosialt ønskede svar som de kanskje kan gjøre når de intervjues av en person. Et webskjema er likevel ikke helt likt for alle. Webskjema lages av en teknologi, og den teknologien kan ikke nødvendigvis tas i bruk av alle. Derfor kan det være at man likevel introduserer skjevheter som en følge av at webskjemaet ikke ble besvart av personer med andre husleier enn de som svarer, som en følge av at skjema for eksempel ikke vil fungere på deres mobil. Derfor er det viktig å bruke teknologi som kan benyttes av flest mulig. utfordringen vil alltid være at vi trenger å bruke oppdatert teknologi samtidig som vi ønsker å støtte eldre teknologi. Det er vanskelig å gjennomføre og vil alltid være en feilkilde i webundersøkelsene.

Spørsmålene i skjema

Innsamlingsfeil kan komme av at respondenten avgir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tiden, problemer med å beregne riktig svar, at spørsmål blir misforstått eller gjelder kompliserte forhold.

I denne undersøkelsen er det enkelte spørsmål som erfaringsmessig er vanskelige å besvare (Holmøy, 2014). Det gjelder spørsmålene om boligtype, spørsmål om størrelse på boligen og spørsmålene hvor man skal oppgi beløp. Vi har derfor lagt inn veiledning til spørsmål i skjemaet som vi har vurdert som kompliserte. Vi har

imidlertid liten kunnskap om hvordan de ulike respondentene forholder seg til slike veiledninger.

4.6. Oppsummering av datakvalitet

Skjevheter som påvirker den egenskapen man vil måle er det man er mest opptatt av å unngå. Datamaterialet fra Bolig og boforhold brukes til å publisere statistikk i Leiemarkedsundersøkelsen. I Leiemarkedsundersøkelsen måles husleiepris for utleieboliger. Det er derfor viktig å være oppmerksom på mulige feil som kan oppstå i frafall, ved dekningsfeil, eller ved innsamlings- og bearbeidingsfeil som kan påvirke hvilken husleie vi måler for de ulike boligene. I tabellene over har vi vist noen skjevheter knyttet til frafall. Men selv om det er noen skjevheter i hvem som har svart eller ikke svart fordelt på egenskaper ved personene, som vises i tabell 4.1 og 4.2, så er det ikke nødvendigvis en sammenheng mellom egenskaper ved personene og egenskaper ved boligen. For eksempel er det ikke nødvendigvis sammenheng mellom kjønn og husleie. Derimot er det forventet sammenhenger mellom antall rom og husleie for utleieboligen. Slike skjevheter har vi ikke vurdert i denne dokumentasjonen.

5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser

Utvalget til Bolig og boforholdsundersøkelsen er trukket tilfeldig fra en etablert utvalgsramme av antatte utleieboliger (se kapittel 2). Gjennom utvalgsundersøkelser kan vi anslå forekomsten av ulike fenomener i en stor gruppe (populasjonen) ved å måle forekomsten bare i et mindre utvalg som er trukket fra populasjonen. Det gir store besparelser sammenlignet med om vi skulle gjennomført målingen i hele populasjonen, men samtidig får vi en viss usikkerhet i anslagene. Denne usikkerheten kan vi beregne når vi kjenner sannsynligheten for at hver enkelt enhet i populasjonen skal bli trukket til utvalget.

Metoden som brukes til å beregne et anslag (estimatet), kalles en estimator. Det er to aspekter ved en estimator som er viktige. For det første bør estimatoren gi omtrent korrekt verdi ved gjentatte forsøk. Det vil si at den ”treffer målet” i den forstand at ved gjentatt trekking av utvalg, vil gjennomsnittsverdien av estimatene være sentret rundt den sanne populasjonsverdien; estimatoren er *forventningsrett*. I tillegg trenger vi et mål på hvor stor variasjon rundt populasjonverdien estimatene har ved gjentatt trekking av utvalg. Det er denne variasjonen som er den statistiske usikkerheten til estimatet, og det vanlige målet er *standardfeilen*, *SE* (fra det engelske begrepet ”standard error”), til estimatet. *SE* er definert som det estimerte standardavviket til estimatoren. *SE* forteller dermed hvor mye et anslag i gjennomsnitt vil avvike fra den sanne verdien.

Som en illustrasjon: La oss si vi ønsker å estimere prosentandelen kvinner, P_0 , i en befolkning (populasjon) med størrelse N . Anta utvalget av størrelse n er trukket tilfeldig, det vil si at alle enheter har samme sannsynlighet n/N for å bli med i utvalget. La P være prosentandelen kvinner i utvalget. Da er P en forventningsrett estimator for P_0 og standardfeilen er gitt ved:

$$SE(P) = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}.$$

Estimeringsfeilen vi begår er forskjellen mellom P og P_0 . Denne er selvfølgelig ukjent, men vi kan gi et anslag, *feilmarginen*, på hvor stor den med en gitt sannsynlighet kan være. Feilmarginen er definert som $2 \cdot SE$. Intervallet

$$(P - 2 \cdot SE, P + 2 \cdot SE)$$

er et 95 prosent konfidensintervall. Det betyr at sannsynligheten for at intervallet dekker den sanne verdien P_0 er 0,95 (95 prosent). Eller sagt på en annen måte, ved gjentatte utvalg så vil 95 prosent av intervallene dekke den sanne verdien P_0 . Vi sier da at det er 95 prosent *sikkerhet* for at det *beregnete* intervallet dekker den sanne verdien. For utledning av disse formlene og tilsvarende resultater for andre typer variable og for mer kompliserte utvalgsplaner som stratifiserte utvalg og flertrinnsutvalg viser vi til Bjørnstad (2000).

I faktaboksen oppsummeres begrepsdefinisjoner og formler for estimering av prosenttall i en populasjon.

Statistisk usikkerhet for estimering av prosentandel av et kjennetegn ved enkelt tilfeldig utvalg

N	antall enheter i populasjonen
n	antall enheter i utvalget, trukket enkelt tilfeldig
P_0	prosentandel i populasjonen med kjennetegn a
x	antall enheter i utvalget med kjennetegn a
P	prosentandel i utvalget med kjennetegn a , $P = 100 \cdot (x/n)$
$100 - P$	prosentandel i utvalget som ikke har kjennetegn a

$$\text{Utvalgsvarians } \text{Var}(P) = \frac{P_0(100 - P_0)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)$$

95 prosent konfidensintervall for P_0 : $P \pm 2 \cdot SE$

$$\text{Standardfeil: } SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

$$\text{Feilmargin} = 2 \cdot SE$$

I de fleste utvalgsundersøkelsene i SSB utgjør utvalget en svært liten del av populasjonen. Undersøkelsene tar sikte på å dekke store populasjoner, som for eksempel den norske befolkningen i sin helhet, alle arbeidstagere, alle norske bedrifter osv. Utvalgene som skal dekke disse populasjonene er små i forhold til populasjonsstørrelsene. Det betyr at utvalgsandelen n/N er negligjerbar i formelen for SE , og vi kan benytte formelen

$$SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n}}$$

Vi legger merke til at konfidensintervallets størrelse er avhengig av størrelsen på utvalget, men ikke av populasjonen. Standardfeilen blir mindre dess flere som er med i utvalget, og sammenhengen mellom størrelsen på standardfeilen og n er ikke lineær. For å få standardfeilen halvert, med samme verdi av P , så må utvalgsstørrelsen firedobles.

Vi ser at standardfeilen er størst når utvalgsresultatet er 50 prosent, og avtar symmetrisk etter hvert som prosentandelen nærmer seg 0 og 100.

I stedet for å foreta beregninger for hvert enkelt resultat, kan tabell 1 benyttes. Den viser standardfeil for observerte prosentandeler etter utvalgets størrelse, trukket enkelt tilfeldig.

Tabell 5.1. Standardfeil i prosentpoeng for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser, for enkelt tilfeldig utvalg.

n: \ P:	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/65	40/60	45/55	50/50
25	4,4	6,0	7,1	8,0	8,7	9,2	9,5	9,8	9,9	10,0
50	3,1	4,2	5,0	5,7	6,1	6,5	6,7	6,9	7,0	7,1
100	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
300	1,3	1,7	2,1	2,3	2,5	2,6	2,8	2,8	2,9	2,9
500	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2
1 000	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
1 200	0,6	0,9	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
1 500	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
2 000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
2 500	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
3 000	0,4	0,5	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9

Et utvalgsresultat på 40 prosent fra enkelt tilfeldig utvalg med 1200 enheter har en standardfeil på 1,4 prosentpoeng. Dvs. at feilmarginen er 2,8 prosentpoeng og 95 prosent konfidensintervall er (37,2 - 42,8) prosent. Vi kan anslå med 95 prosent sikkerhet at andelen i populasjonen ligger mellom 37,2 og 42,8 prosent.

5.1. Eksempel på bruk av formel og tabell

Vi ønsker å anslå andelen leieboere som bor sammen med noen i Norge. Vi har trukket et enkelt tilfeldig utvalg på 3 000 respondenter (n) fra en oversikt over utleieboliger i Norge. Som vi kan anslå består av omtrent 400 000 adresser (N). 1 400 (x) av de spurte oppgir at de bor alene, de resterende 1 600 oppgir at de bor sammen med noen. Andelen aleneboende er da $x/n = 1\,400 / 3\,000 = 0,467$, eller 46,7 prosent. Siden $n/N = 0,0075$ så kan vi bruke den forenklete formelen for SE og får konfidensintervallet

$$46,7 \pm 2 \sqrt{\frac{46,7(100 - 46,7)}{3000}} = 46,7 \pm 2(0,91) = 46,7 \pm 1,8.$$

Estimatet for andelen aleneboende er altså 46,7 prosent. Feilmarginen for estimatet er 1,8 prosent, mens konfidensintervallet med 95 prosent sikkerhet forteller at andelen ligger mellom 44,9 og 48,5 prosent.

Vi kan også bruke tabell 5.1. Vi går inn på raden 3 000 og kolonnen 45/55; som er kolonnen som ligger nærmest resultatet. I tabell 1 leser vi at standardfeilen er 0,9. Et 95 prosent konfidensintervall blir da $46,7 \pm 2(0,9) = 46,7 \pm 1,8$, som er det samme som over.

5.2. Eksempel på estimering av gjennomsnittsverdi med konfidensintervall

Oftest ønsker man å bruke gjennomsnittet for å si noe om en egenskap i en populasjon. Når det er en sentral tendens i fordelingen av en egenskap kan gjennomsnittsverdien brukes for å beskrive størrelsen på egenskapen. I LMU spørres det om husleie for ulike utleieboliger, og det kan være av interesse å vurdere en gjennomsnittlig husleie for boligene. Antagelsen er at gjennomsnittet for utvalget vil være gjennomsnittet for populasjonen. Det forutsetter at det ikke er skjjevheter i utvalget eller feil i målingen av egenskapen. Konfidensintervallet er det intervallet der vi kan anta at gjennomsnittet befinner seg innenfor i populasjonen. Vanlig er å beregne et konfidensintervall der man med 95 prosent sannsynlighet finner den gjennomsnittlige verdien i populasjonen.

Gjennomsnittet er $\bar{x} = \frac{\sum x_i}{n}$

Der $\sum x_i$ er summen av observert husleie for enhetene i utvalget og n er størrelsen på utvalget.

Estimert standard feil for populasjonens gjennomsnitt (\bar{X}) er $s\sqrt{n}$

For stor n , blir en omtrentlig 95 prosents feilmargin $\pm 2s\sqrt{n}$.

Estimering av gjennomsnittet for husleien av et utvalg utleieboliger gjøres ved å ta et utvalg med utleieboliger som har rapportert husleie, og summere husleiene for alle enhetene i utvalget, og dele på antall enheter. Deretter tar man gjennomsnittet og legger til pluss og minus omtrent 2 ganger estimat på standardfeil for utvalget.

Som et eksempel er det trukket tilfeldig 3000 utleieboliger med oppgitt husleie. Utvalget kan brukes for å finne gjennomsnittlig husleie ved å summere husleiene og dele på antall enheter. For eksempel kan gjennomsnittet være omtrent 8 500 kroner i måneden i husleie for disse 3000 utleieboligene. Standard feilen for utvalget på 3000 kan være 80. Konfidensintervallet går da lavere og høyere enn det estimerte gjennomsnittet og beregnes som 2×80 . Verdien 160 legges til det estimerte gjennomsnittet for å finne øvre grense i konfidensintervallet, og trekkes fra gjennomsnittet for å finne nedre grense for konfidensintervallet. Intervallet blir i området 8 340 til 8 660 kroner i måneden i husleie. Med 95 prosent sikkerhet kan vi si at husleien ligger innenfor det konfidensintervallet for populasjonen som utvalget er trukket fra.

Referanser

Holmøy, A. (2014). *Leiemarkedsundersøkelsen 2014 Dokumentasjonsrapport (upublisert)*. Statistisk sentralbyrå.

Vedlegg A: Tekstmeldinger

Tekstmeldinger er nummerert i den rekkefølgen de ble sendt ut til de som ennå ikke hadde svart på undersøkelsen. Meldingene inneholder flettefelt der informasjon i doble klammer erstattes med opplysninger som ligger i vårt utvalgssystem for personundersøkelser. Tekstmelding nummer tre ble oppdatert noe underveis for å gi informasjon om hvor mange som hadde svart underveis i undersøkelsens feltperiode.

Tekstmelding 1

Til <<navn>>. Du er trukket ut til undersøkelsen om boforhold på <<link:{'https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+',+passordWeb}>> som gjennomføres av Statistisk sentralbyrå (SSB). Invitasjon er sendt til din epost. Svar nå og vær med i trekningen av ett gavekort til en verdi av 10 000 kroner. Tap the link for housing conditions survey in English from Statistics Norway (SSB).

Tekstmelding 2

Vi er opptatt av å få inn svar til undersøkelsen om boforhold fra <<poststed>> på <<link:{'https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+',+passordWeb}>> We are interested in replies from <<poststed>>

Tekstmelding 3

Til nå har 8387 personer svart på undersøkelsen om boforhold. Delta på <<link:{'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+',+passordWeb}>>
We already have 8387 respondents in the housing conditions survey. Tap the link to participate

Tekstmelding 4

Dersom du svarer på undersøkelsen om boforhold i dag mottar du ikke flere meldinger om den fremover. Delta på <<link:{'https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+',+passordWeb}>> If you participate in the housing conditions survey today you will not receive additional messages after that.

Tekstmelding 5

Svar på undersøkelsen om boforhold <<link:{'https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+',+passordWeb}>> Deltar du ikke mister du muligheten til å bli med i trekningen av ett gavekort til en verdi av 10 000 kroner, fem til en verdi av 5 000 kroner og ti gavekort til en verdi av 1 000 kroner.

Vedlegg B: Eposter

Eposter er listet opp med merker, merket viser rekkefølgen for utsending til de som var trukket ut til undersøkelsen, alle fikk epost 1, og til de som ikke hadde svart innen neste utsending, og dermed fikk neste melding.

Epost 1

Avsender: noreply@ssb.no

Emnefelt: Statistisk sentralbyrå vil ha svar fra deg i webundersøkelsen om boforhold

Innhold:

Bo <<ioNr>>
<<navn>>
<<adresse>> <<bolignr>>
<<postnr>> <<poststed>>

Hei

Du kan delta ved å svare på et kort skjema på internett. Dette tar bare ti minutter.

Svar på nett

<<link:{"https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue="+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Lenken logger deg inn automatisk med ditt brukernavn og passord.

Ditt brukernavn er: <<intervjuObjektId>>

Ditt passord er: <<passordWeb>>

Skjemaet finnes på bokmål, nynorsk og engelsk. Du kan svare på PC, Mac, nettbrett eller mobiltelefon. Du velger språk øverst i skjema.

Alle som deltar er med i trekningen av ett gavekort til en verdi av 10 000 kroner, fem gavekort til en verdi av 5 000 kroner og ti gavekort til en verdi av 1 000 kroner.

Statistisk sentralbyrå gjennomfører nå en undersøkelse om bolig og boforhold i Norge. Vi vil at du svarer uavhengig av om du eier, leier eller disponerer boligen på annen måte. Svar oss selv om du har flyttet fra boligen. Det vil gi oss viktige opplysninger om flytting.

Ditt svar er viktig. Vi kan ikke erstatte boligen du bor i med en annen dersom du ikke deltar. Svarene du gir skal bare benyttes til å lage statistikk og vi vil aldri offentliggjøre opplysninger om deg. For å gjøre undersøkelsen så kort som mulig, henter vi opplysninger om fødeland fra folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen og opplysninger om inntekt fra skatteetaten og NAV. Innen to år etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle opplysningene bli

anonymisert. Undersøkelsen er frivillig og du kan når som helst trekke deg og kreve opplysningene slettet.

Det er godt mulig du blir kontaktet igjen hver måned fra november i år til oktober neste år for en kort webundersøkelse om endringer i husleie og boforhold. For å kunne måle månedlige endringer må vi ha svar hver måned. Derfor er det viktig at du deltar hver gang. Det er viktig å svare selv om du har flyttet fra boligen. Slik kan du holde oss oppdatert om boligen og vi kan undersøke om den er tom eller har fått en ny beboer.

På forhånd takk for hjelpen.

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Svar på skjema:

<<link: {'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

We want you to participate in our web-survey on housing conditions

All you need to do to take part is complete a short questionnaire on the internet, which will take just ten minutes.

You can participate at

<<link: {'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

The link will log you on automatically with your username and password.

Your username is: <<intervjuObjektId>>

Your password is: <<passordWeb>>

The questionnaire is available in English and Norwegian. You can give your answers using a PC, Mac, tablet or smart phone. You choose language at the top of the survey.

Everyone who takes part in the survey will be included in a draw to win one gift card worth NOK 10 000, five gift cards worth NOK 5 000 each and ten gift cards worth NOK 1 000 each.

Statistics Norway is conducting a survey on dwelling and housing conditions in Norway. Take part whether you own, rent or have the use of your home in some other way. Reply even if you have moved from the address. It provides us with important information about moving.

Your participation is important to us. We cannot replace the dwelling with another if you don't reply. Your answers will only be used to compile statistics. We will never publish information about you. To shorten the survey, we collect data about your country of birth from The National Registry, education from learning institutions and the Norwegian State Educational Fund (Lånekassen), and income from NAV and the tax authorities. All of the data will be anonymised within two years of

completion of the data collection process. The survey is voluntary and you may withdraw at any time and request your information to be deleted.

It is quite possible that you'll be contacted again each month from November this year to October next year for a brief web-survey on changes in rent and housing conditions. To measure monthly changes we need answers every month. Therefore it is important that you participate every time. It is important to reply even if you have moved from the address. That way you can keep us updated on the dwelling and we can survey if it is empty or has a new resident.

Thank you for your help.

Kind regards

Statistics Norway

Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Participate in the web-survey:

<<link: {'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Epost 2

Avsender: noreply@ssb.no

Emnefelt: Vi er opptatt av å få inn svar fra ditt område

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

Hei

Nå er vi opptatt av svar fra <<poststed>>

Du kan delta på

<<link: {'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Now we are interested in replies from <<poststed>>

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link: {'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Epost 3

Avsender: noreply@ssb.no

Emnefelt: Ikke mist muligheten til å vinne premie i undersøkelsen om boforhold

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

Deltar du ikke i undersøkelsen mister du muligheten til å bli med i trekningen av ett gavekort til en verdi av 10 000 kroner, fem gavekort til en verdi av 5 000 kroner og ti gavekort til en verdi av 1 000 kroner.

<<link:{'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

If you do not take part in the survey you miss the opportunity to be included in a draw to win one gift card worth NOK 10 000, five gift cards worth NOK 5 000 each and ten gift cards worth NOK 1 000 each.

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link:{'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Har du flyttet fra boligen? Registrer at du har flyttet i webskjema

<<link:{'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Have you moved from the address? Register that you have moved in the web-survey

<<link:{'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Epost 4

Avsender: noreply@ssb.no

I emnefeltet ble XXXX oppdatert før utsending med hvor mange som hadde svart.

Emnefelt: Til nå har XXXX personer svart på undersøkelsen om boforhold

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

Dersom du svarer på undersøkelsen om bolig og boforhold i dag mottar du ikke flere meldinger om den fremover. Du kan delta på

<<link: {'https://svar.ssb.no/bo/'|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

If you participate in the survey on housing conditions within a few days you will not receive additional messages after that.

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link: {'svar@ssb.no'|mailto:svar@ssb.no?subject=Boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Har du flyttet fra boligen? Registrer at du har flyttet i webskjema

<<link: {'https://svar.ssb.no/bo/'|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Have you moved from the address? Register that you have moved in the web-survey

<<link: {'https://svar.ssb.no/bo/'|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Epost 5

Avsender: noreply@ssb.no

Emnefelt: Vi kan ikke erstatte deg i undersøkelsen om boforhold

Innhold:

Bo <<ioNr>>

<<navn>>

For at undersøkelsen skal gi et riktig bilde av boforholdene i Norge, er det viktig at så mange som mulig av dem som er trukket ut deltar. Du kan bli med på

<<link:{'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

In order to obtain accurate results about the housing conditions in Norway, it is crucial that as many as possible takes part in the survey. Tap the link for survey in English.

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Epost <<link:{'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Bolig og boforhold: '+navn+', '+intervjuObjektId+', '+passordWeb}a>>

Brukernavn <<intervjuObjektId>>

Passord <<passordWeb>>

Har du flyttet fra boligen? Registrer at du har flyttet i webskjema

<<link:{'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Have you moved from the address? Register that you have moved in the web-survey

<<link:{'https://svar.ssb.no/bo/|https://svar.ssb.no/bo/bo.aspx?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Vedlegg C: Skjema

Skjema var tilgjengelig på svar.ssb.no/bo

Skjema er uten filterinformasjon, da det ikke var tilgjengelig annet enn i kodet form.

Øverst i skjema skal det stå:

Bolig og boforhold

Housing conditions

Bustad og buforhold

Innlogging

IO_Nummer Skriv inn brukernavn. Type your username. Skriv inn brukarnamn.
<felt for io-id 1..999990>

Passord Skriv inn passordet. Type your password. Skriv inn brukarnamn.
<felt for passord>

Språk (ligger som et valg øverst)
Bokmål er valgt på forhånd for alle.
Spraak Bokmål
English
Nynorsk
Hvis Bokmål sprakvalg=1
Hvis Engelsk sprakvalg =2
Hvis Nynorsk sprakvalg=3

Introduksjon

Om undersøkelsen

Om begrepene i undersøkelsen

For at resultatene skal bli så pålitelige som mulig, er det viktig at alle som svarer forstår begrepene vi bruker. Disse begrepene er understreket i spørsmålsteksten. Klikk 'Neste' for å fortsette.

About the survey terminology

For the results to be as reliable as possible, it is important that everyone who responds understand the terms we use. These concepts are underlined in the question text. Click 'Next' to continue.

Om begrepa i undersøkinga

For at resultata skal bli så pålitelege som mogleg, er det viktig at alle som svarer forstår begrepa vi bruker. Desse begrepa er undersstreka i spørsmålsteksten. Velg [Neste] for å fortsetje.

Bekrefter adresse og leieforhold

Til alle.

BorDu I følge registeret bor du på følgende adresse: ^Adrstreng ^Postadresse

Bor du fremdeles på denne adressen?

According to the register you live at the address: ^Adrstreng ^Postadresse

Do you still live at this address?

I følgje registeret bur du på følgjande adresse: ^Adrstreng ^Postadresse

Bur du framleis på denne adressa?

BorHvem "Ja" "Yes" "Ja",

"Boligen står tom" "The dwelling unit is empty" "Bustaden står tom",

"Boligen er ikke lenger utleiebolig" "It is no longer rental dwelling unit"
 "Bustaden er ikkje lenger leigebustad",
 "Boligen er revet, nedbrent, kondemnert" "The dwelling unit is torn down, burned down,
 condemned" "Bustaden er rive, nedbrent, kondemnert",
 "Vet ikke" "Don't know" "Veit ikkje"

Filter: Her går de som ikke bor der lenger.

BorHvem Er boligen fremdeles leid ut?

Is the dwelling unit still rented?

Er bustaden framleis leigd ut?

HvemLeier

Vet du hvem som bor på adressen nå?

Do you know who is presently living at the address?

Veit du kven som bur på adressa no?

LeierNavn

Hva er navnet på denne personen?

What is this person's name?

Kva er namnet til denne personen?

VetTlf1

Vet du telefonnummeret til ^LeierNavn?

Do you know telephone number to ^LeierNavn?" : JaNeiType

Veit du telefonnummeret til ^LeierNavn?

Leiertlf

Hva er telefonnummeret?

What is the telephone number?

Kva er telefonnummeret?

Leiertlf2

Skriv her hvis det er et telefonnummer til.

If there is an additional telephone number, please enter it here.

Skriv her dersom det er eit telefonnummer til.

Avslutter intervju etter Leiertlf2 for de som ikke bor der lenger.

Filter: Her er kun de som bor på stedet.

Spm1

Eier du, eller noen du bor sammen med boligen du bor i? Vi tenker på selveier, alene eller gjennom sameie, eller eier gjennom borettslag eller boligaksjeselskap. Det er viktig at du svarer kun for den boenheten du bor i.

Bor du f. eks i en sokkelleilighet i en enebolig, er det denne boenheten du svarer for.

Bor du i et bokollektiv, svarer du for hele boenheten.

Are you, or someone you live with the owner of the dwelling you live in? We are referring to freeholders (alone or through joint ownership) or ownership through a housing cooperative or condominium.

It is important that you only answer for the dwelling unit you live in.

If, for example, you live in a basement flat in a detached house, it is the basement flat that you give answers for.

If you live in a multi-occupant household, you should give answers for the entire dwelling unit.

Eig du, eller nokon du bur saman med bustaden du bur i? Vi tenker på sjølveiger, åleine, eller gjennom sameige, eller eiger gjennom burettslag eller bustadaksjeselskap. Det er viktig at du svarar berre for den bueninga du bur i. Dersom du til dømes bur i ei sokkelleilegheit i ein einebustad, er det denne bueninga du svarer for.

Bur du i eit bukollektiv, svarer du for heile bueninga.

Spm2_1

Hvem eier boligen?

Who is the owner of the dwelling unit?

Kven eig bustaden?

Spm2_1 "Jeg eier selv"

"I own it myself"

"Eg eig sjølv",

"Samboer/ektefelle/partner"

"Cohabitant/spouse/partner"

"Sambuar/ektefelle/partnar",

"Barn/foreldre/søsken"

"Children/parent/sibling"

"Barn/foreldre/sysken",

"Annen familie"

"Other family member"

"Annan familie",

"Andre"

"Other"

"Andre"

Spm3

Leier du boligen eller disponerer du han på annen måte?

Bor du på institusjon, i kårbolig eller låner bolig bruker du svaralternativ

Disponerer på annen måte. Omsorgsbolig, tjenestebolig eller lignende regnes som leid bolig.

Do you rent the dwelling unit or do you use it in some other way?

If you live in an institution, a farm dwelling for retired farmers or are borrowing the dwelling unit, select the alternative Use it in another way. Sheltered housing, company dwelling or similar are considered as rented housing.

Leiger du bustaden eller disponerer du den på annan måte?

Bur du på institusjon, i kårhus eller låner bustad nyttar du svaralternativ Disponerer på annan måte.

Omsorgsbustad, tenestebustad eller liknande vert rekna som leigd bustad.

Spm3 "Leier"

"Rent"

"Leiger",

"Disponerer på annen måte"

"Use it in another way"

"Disponerer på annan måte"

Spm3Sps

Spesifiser på hvilken annen måte du disponerer boligen:

Specify in what other way you use the dwelling unit:

Spesifiser på kva for annan måte du disponerer bustaden:

Spm4

Hva slags bolig leier du?

What type of property do you rent?

Kva slags bustad leiger du?

Spm4 "Leilighet i blokk, i bygård, i firemanns- eller seksmannsbolig, i terrassehus eller i annet

flerbolighus"

"Flat in a block, complex, four-unit dwelling or six-unit dwelling, terrace house or other

multi-dwelling unit"

"Leilegheit i blokk, i bygard, i firemanns- eller seksmannsbustad, i terrassehus eller i anna fleirbustadhus",

"Hybel eller hybelleilighet i eget hybelhus"

"Bed-sit or studio flat in separate bedsit houses"

"Hybel eller hybelleilegheit i eige hybelhus",

"Hybel, hybelleilighet eller sokkelleilighet i frittliggende enebolig, i rekkehus eller i

tomannsbolig"

"Bed-sit, studio flat or basement flat in a detached house, in row housing or in semi-

detached"

"Hybel, hybelleilegheit eller sokkelleilegheit i frittliggjande einebustad, i rekkjehus eller i tomannsbustad",

"Kjedet enebolig, rekkehus eller halvpart av tomannsbolig. Gjelder ved leie av hele

eller hoveddel av boligen"

"Linked dwelling, row house or semi-detached house. <I>It applies rental of the entire or

main part of housing unit"

"Kjeda einebustad, rekkjehus eller halvpart av tomannsbustad. Gjeld ved leige av heile eller hovuddel av bustaden",

"Frittliggende enebolig. Gjelder leie av hele eller hoveddel av eneboligen"

"Detached house. It applies rental of the entire or main part of housing unit"

"Frittliggjande einebustad- Gjeld leige av heile eller hovuddel av einebustaden",

"Annen type hus eller leilighet, oppgi type:"

"Other type of house or flat. Please specify:"

"Annan type hus eller leilegheit, gje opp type:"

Spm4sps

Spesifiser annen type hus eller leilighet:

Specify other type of house or flat:

<Tekststreng>

Spesifiser annan type hus eller leilegheit.

Spm5

Bor du sammen med noen?

Do you live with anyone?

Bur du saman med nokon?

Spm6

Bor du i et bokollektiv?

Et bokollektiv er en boenhet med begrenset privatareal der boligfunksjoner som kjøkken, stue og eventuelt bad ligger utenfor boligens private areal. Leier du for eksempel en leilighet eller enebolig sammen med venner, hvor dere deler stue,

kjøkken og bad, regnes dette som et bokollektiv. Studenthybler regnes ikke som bokollektiv.

Do you live in a multi-occupant household?

A multi-occupant household is a dwelling unit with limited private space, where functions such as the kitchen, living room and bathroom are outside the unit's private space. If, for example, you rent a flat or detached house together with friends, where you share the living room, kitchen and bathroom, this is regarded as a multi-occupant household. Student bed-sits are not regarded as multi-occupant households.

Bur du i eit bukollektiv?

Eit bukollektiv er ei bueining med avgrensa privatareal der rom som kjøkken, stue og eventuelt bad ligg utanfor bustadens private areal. Leiger du til dømes ei leilegheit eller ein bustad saman med venner, kor de deler stue, kjøkken og bad, vært dette rekna som eit bukollektiv.

Studenthybel vært ikkje rekna som bukollektiv.

Spm7

Hvem leier ^DuDere ^Typeboligen av

Who do you rent the dwelling unit from?

Kven leiger du/de bustaden av?

Spm7 "Slektninger"

"Relatives"

"Slektningar",

"Venner"

"Friends"

"Vener",

"En annen privatperson"

"Another private individual"

"Ein annan privatperson",

"Profesjonell utleier (for eksempel en privat gårdeier eller et gårdselskap)"

"Professional landlord (e.g. a private owner or a letting agent)"

"Profesjonell utleigar (for eksempel ein privat gårdeigar eller eit gårdselskap)",

"Kommunen"

"Local authority"

"Kommunen",

"Arbeidsgiver"

"Employer"

"Arbeidsgjevar",

"Studentsamskipnaden/ en studentboligstiftelse"

"Student Welfare Association/student housing association"

"Studentsamskipnaden/ ein studentbustadstiftelse",

"Andre. Spesifiser:"

"Other. Please specify:"

"Andre. Spesifiser: "

Spm7sps

Spesifiser andre:

Specify other:

Spesifiser andre:

Spm8

Omtrent hvor mange kvadratmeter er boligen ^DuDere leier?

Bruksareal er det areal av boligen som ligger innenfor ytterveggene. Kjeller- og loftsarealer er en del av bruksarealet. Oppgis i antall hele kvadratmeter.

Approximately how many square metres is the dwelling unit you rent?

Available area is the area of the dwelling unit that is located within the outer walls.

Basement and loft areas are part of the available area.

Omtrent kor mange kvadratmeter er bustaden du/de leiger?

Bruksareal er det areal av bustaden som ligg innanfor ytterveggane. Kjellar- og loftsareal er ein del av bruksarealet. Gje opp i heile kvadratmeter.

<1..997,tom>

Spm9

Er bruksarealet i ^Typeboligen over eller under 80 kvadratmeter?

Is the target available area over or under 80 square metres?

Er bruksarealet over eller under 80 kvadratmeter?

Spm9 "Under 80 kvadratmeter"

"Less than 80 square metres"

"Under 80 kvadratmeter",

"Over 80 kvadratmeter"

"Over 80 square metres"

"Over 80 kvadratmeter",

"Vet ikke"

"Don't know"

"Veit ikkje"

Spm9b

Kan du forsøke å plassere ^Typeboligen i et av følgende arealintervall?

Do you know which of the following intervals your dwelling unit falls under?

Kan du prøve å plassere bustaden i eit av følgjande arealintervall?

Spm9b "Under 30 kvadratmeter"

"Less than 30 square metres"

"Under 30 kvadratmeter",

"30 - 49 kvadratmeter"

"30 - 49 square metres"

"30 - 49 kvadratmeter",

"50 - 79 kvadratmeter"

"50 - 79 square metres"

"50 - 79 kvadratmeter"

Spm9c

Kan du forsøke å plassere ^Typeboligen i et av følgende arealintervall?

Do you know which of the following intervals your dwelling unit falls under?

Kan du prøve å plassere bustaden i eit av følgjande arealintervall?

Spm9c "80 - 99 kvadratmeter"

"80 - 99 square metres"

"80 - 99 kvadratmeter",

"100 - 119 kvadratmeter"

"100 - 119 square metres"

"100 - 119 kvadratmeter",

"120 kvadratmeter eller mer"

"120 square metres or more"

"120 kvadratmeter eller meir"

Spm10

Hvor mange soverom med vindu har ^Typeboligen ^DuDere leier?

How many bedrooms with windows does your rented dwelling have?

Kor mange soverom med vindauge har bustaden du/de leiger?

<0..97>

Spm11

Hvor mange andre oppholdsrom med vindu har ^Typeboligen?

Ta ikke med kjøkken, bad og wc.

How many other public rooms with windows does the dwelling unit have?

Do not include the kitchen, bathroom or WC.

Kor mange andre opphaldsrom med vindaug har bustaden?

Ta ikkje med kjøkken, bad og wc.

<0..97>

Spm12

Hvor mange rom med badekar eller dusj er det i ^Typeboligen?

Dersom ingen rom, tast 0.

How many rooms with a bath or shower does the dwelling unit have?

If no room, type 0.

Kor mange rom med badekar eller dusj er det i bustaden?

Dersom ingen rom, tast 0.

Spm13

Har ^Typeboligen tilgang på rom med badekar eller dusj?

Does the dwelling unit have access to a room with a bath or shower?

Har bustaden tilgang på rom med badekar eller dusj?

Spm14c

Har ^Typeboligen...

egen garasje eller garasjeplass?"

Does the dwelling unit have the following:

Own garage or garage space?

Har bustaden ...

Eigen garasje eller garasjeplass?

Spm14d

egen biloppstillingsplass?

Own parking space?

Eigen biloppstillingsplass?

Spm14e

bod inne i ^Typeboligen?

Storage room in the dwelling unit?

Bu inne i bustaden?

Spm14f

Har ^Typeboligen...

bod på loft, kjeller eller andre steder?"

Does the dwelling unit have the following:

Storage room in the loft, cellar or other place?

Har bustaden...

bu på loft, kjellar eller andre stader.

Spm14g

kabel-tv eller parabol?

Cable or satellite TV?

kabel-tv eller parabol?

Spm14i

varmekabler på bad?

Underfloor heating in the bathroom?

varmekablar på bad?

Spm14j

Har ^Typeboligen...

parkett i stue?"

Does the dwelling unit have the following:

Parquet flooring in the living room?

Har bustaden...

parkett i stue?

Spm14k

flislagt bad?

Tiled bathroom?

flislagt bad?

Spm14l (endring fra bredbånd til internettilgang/wifi)

internettilgang/wifi?

Internet access/wifi?

Internettilgang/wifi?

Spm14m

Har ^Typeboligen...

åpen eller lukket peis for ved?"

Does the dwelling unit have the following:

Open or closed wood-burning stove?

Har bustaden...

open eller lukka peis for ved?

Spm14n

uttak for egen vaskemaskin?

Outlet for own washing machine?

uttak for eigen vaskemaskin?

Spm14o (filter: er med dersom Spm14n er Nei)

Har ^Typeboligen tilgang til vaskemaskin eller vaskeri?

Does the dwelling unit have access to a washing machine or washroom?

Har bustaden tilgang til vaskemaskin eller vaskeri?

Spm14p

Har ^Typeboligen egen inngang?

Does the dwelling unit have own entrance?

Har bustaden eigen inngang?

Spm14q

Har ^Typeboligen eget kjøkken eller kjøkkenkrok med vannkran?

Does the dwelling unit have own kitchen or kitchenette with a water tap?

Har bustaden egekjøkken eller kjøkkenkrok med vasskran?

Spm14r

Har ^Typeboligen tilgang til kjøkken?

Does the dwelling unit have access to a kitchen?

Har bustaden tilgang til kjøkken?

Spm15a

Har ^Typeboligen egen balkong/terrasse, veranda eller hage?

Does the dwelling unit have own balcony/terrace, veranda or garden?

Har bustaden eigen balkong/terrasse, veranda eller hage?

Spm15b

Har ^Typeboligen tilgang på egen balkong/terrasse, veranda eller hage?

Does the dwelling unit have access to a balcony/terrace, veranda or garden?

Har bustaden tilgang på eigen balkong/terrasse, veranda eller hage?

Spm16a

Har balkongen/terrassen, verandaen eller hagen...

mer enn om lag 200 meters fri sikt?

Does the balcony/terrace, veranda or garden have...

more than about 200 meters line of sight?

Har balkongen/terrassen, verandaen eller hagen...

meir enn om lag 200 meter fri sikt?

Spm16b

gode solforhold?

good sun?

gode solforhold?

Spm17

Leier ^DuDere ^Typeboligen møblert, delvis møblert eller umøblert?

Do you rent the dwelling furnished, part furnished or unfurnished?

Leiger du/de bustaden møblert, delvis møblert eller utan møblar?

Spm17 "Møblert - kan bo der uten noen egne møbler og hvitevarer"
 "Furnished (can live there without any of your own furniture or white goods)"
 "Møblert - kan bu der utan nokre egne møblar og kvitevarer",
 "Delvis møblert - må ha noen egne møbler og/eller hvitevarer for å bo der"
 "Part furnished (must have some of your own furniture and/or white goods to live there"
 "Delvis møblert - må ha nokre egne møblar og/eller kvitevarer for å bu der",
 "Umøblert"
 "Unfurnished"
 "Utan møblar"

Spm18

Har ^DuDere avtale med utleier om å utføre ulike typer arbeidsoppgaver, f. eks. snømåking eller trappevask, i tillegg til å betale husleie?"

Do you or does someone you live with have an agreement with the landlord to carry out any type of work, e.g. clearing snow or washing stairs, in addition to paying rent?

Har du/de avtale med utleigar om å utføre vise typar tenester som til dømes rydding av snø eller trappevask, i tillegg til å betale husleige?

Spm19

Hvordan fikk ^DuDere tak i ^Typeboligen?

Where did you hear about the dwelling?

Korleis fikk du/de tak i bustaden?

Spm19 "Annonse, aviser, internett, profesjonelle byråer"

"Advertisement, newspaper, internet, professional letting agent"

"Annonse, aviser, internett, profesjonelle byrå",

"Familie, venner"

"Family, friends"

"Familie, vener",

"Kollegaer, arbeidsforhold"

"Colleagues, at work"

"Kollegaer, arbeidstilhøve",

"På annen måte. Spesifiser:"

"Other. Please specify:"

"På anna måte. Spesifiser:"

spm19sps

Spesifiser på annen måte.

Specify other.

Spesifiser på annan måte.

Spm20

Hva er den totale månedlige husleien for boligen? Oppgis i hele kroner.

Oppgi den faktiske husleien for boligen, dvs. at du ikke skal trekke fra eventuell bostøtte.

What is the total monthly rent for the dwelling? Please specify in whole NOK.

Give the actual rent for the dwelling, i.e. do not deduct any housing benefits.

Kva er den totale månadleige husleiga for bustaden? Gje opp i heile kroner.

Gje opp den faktiske husleiga for bustaden, dvs at du ikkje skal trekke frå eventuell bustønad.

<0..999990,tom>

Spm20a

Vet ikke hva den totale månedlige husleien for boligen er

Don't know what is the total monthly rent for the dwelling
Veit ikkje kva den totale månadlege husleiga for bustaden er

Spm21

Hvor mange bidrar til å betale husleien?

How many contribute to the rent?

Kor mange bidreg til å betale husleiga?

<0..97>

Spm22

Hvor mye betaler du i husleie? Oppgis i hele kroner.

How much rent do you pay? Please specify in whole NOK.

Kor mykje betaler du i husleige? Gje opp i heile kroner.

<0..999990>

Spm23a

Omfatter den oppgitte husleien...

strøm (elektrisitet)?

Does the rent include...

electricity?

Omfattar den oppgjeve husleiga...

straum (elektrisitet)?

Spm23b

oppvarming (sentralfyring der boligen og varmtvannet ikke oppvarmes med elektrisitet/strøm)?

heating (central heating where the dwelling unit and hot water is not heated with electricity)?

oppvarming (sentralfyring der bustaden og varmvatnet ikkje oppvarmast med elektrisitet/straum)?

Spm23c

bruk av vaskemaskin?

use of washing machine?

bruk av vaskemaskin?

Spm23d

Omfatter den oppgitte husleien...

biloppstillingsplass/garasje?

Does the rent include...

parking space/garage?

Omfattar den oppgjevne husleiga...

Biloppstillingsplass/garasje?

Spm23e

kabel-tv/parabol?

cable/satellite TV?

kabel-tv/parabol?

Spm23f

gangvask utført av andre?

corridor washed by someone else?

gangvask utført av andre?

Spm23g

Omfatter den oppgitte husleien...

snømåking og lignende utført av andre?

Does the rent include...

clearing of snow etc. carried out by someone else?

Omfattar den oppgjevne husleiga...

snømåking og liknande utført av andre?

Spm23h

annet?

Other

anna?

Spm23i

Hva annet omfatter den oppgitte husleien?

What other does the rent include?

Kva anna omfattar den oppgjevne husleiga?

Spm24

Mottar ^DuDere2 støtte for å betale husleie? Dersom ^DuDere vanligvis ikke mottar støtte, men sosialkontoret eller andre garanterer for husleie og/eller depositum, velger du siste svaralternativ.

Do you or does someone you live with receive support to pay the rent? If you normally do not receive support, but social services or others are guaranteeing for the rent and/or the depositum, choose the last alternative.

Mottar du/de støtte for å betale husleige? Dersom du/de vanligvis ikkje mottar støtte, men sosialkontoret eller andre garanterer for husleiga og/eller depositum, vel du siste svaralternativ.

Spm24 "Ja" "Yes" "Ja",

"Nei" "No" "Nei",

"Nei, men sosialkontoret/andre garanterer for husleie og/eller depositum."

"No, but the social security office acts as guarantor for the rent and/or a

deposit"

"Nei, men sosialkontoret/ andre garanterer for husleiga og/ eller

depositum"

Spm25

Er det det offentlige, arbeidsgiver eller andre som betaler støtten?

Is the support paid by the government, your employer or someone else?

Er det det offentlege, arbeidsgjevar eller andre som betaler støtta?

Spm25 "Det offentlige"

"Government"

"Det offentlege",

"Arbeidsgiver"

"Employer"

"Arbeidsgjevar",

"Andre"

"Other"

"Andre"

Spm26

Har ^DuDere2 betalt depositum?

Did you or someone you live with pay a deposit?

Har du/de betalt depositum?

Spm27

Hvor stort er depositumet for ^Typeboligen? Oppgis i hele kroner.

How much was the deposit? Please specify in whole NOK.

Kor stort er depositumet for bustaden? Gje opp i heile kroner.

<0..999990>

Spm28

I hvilket år startet ^DittDeres nåværende leieforhold?

In what year did your current lease start?

I kva år starta ditt/dykkar noverande leigeforhold?

<1900..2015>

Spm29

Er det inngått skriftlig leiekontrakt?

Has a written lease been signed?

Er det inngått skriftleg leigekontrakt?

Spm30

Er leiekontrakten tidsbestemt eller tidsubestemt? Tidsbestemt leieavtale er en leieavtale hvor det fra starten av er avtalt når leieforholdet skal avslutte.

Tidsubestemt leieavtale er en leieavtale som varer helt til den blir sagt opp, altså er det ikke avtalt når leieperioden tar slutt."

Is the lease a fixed-term or indefinite lease? A fixed-term lease is a lease where it is agreed from the start when it will end. An indefinite lease is a lease that runs until it is terminated, i.e. no expiry date has been specified for the lease.

Er leigekontrakta tidsbestemt eller tidsubestemt? Tidsbestemt leigeavtale er ein leigeavtale kor det frå starten av er avtalt når leigeforholdet skal avslutte.

Tidsubestemt leigeavtale er ein leigeavtale som varar heilt til den blir sagt opp, altså er det ikkje avtalt når leigeperioden tek slutt.

Spm30 "Tidsbestemt" "Fixed term" "Tidsbestemd",
 "Tidsubestemt" "Indefinite" "Tidsubestemd",
 "Vet ikke" "Don't know" "Veit ikkje"

[Kommentar: tidsavgrensa er alternativ, men tidsbestemd er nynorsk versjon frå Huseiernes landsforbud leigekontrakt for bustad, vi tror mange bruker den]

Spm31

I hvilket år utløper leiekontrakten?

In what year does the lease expire?

I kva år blir leigekontrakten avslutta?

<2000..2090,tom>

Flytteplaner**Flytte1**

Sjekker om personen har flytteplaner for å gjøre oppfølging i panel.

Har du planar om å flytte før november 2017?

Ja, Nei (vet ikke, vil ikke svare)

Do you have plans to move before November 2017?

Har du planar om å flytte før november 2017?

Flytte1 "Ja" "Yes" "Ja",
 "Nei" "No" "Nei",
 "Vet Ikke" "Don't know" "Veit ikkje",
 "Vil ikke svare" "Will not answer" "Vil ikkje svare"

Ja-> Når omtrent har du planar om å flytte?

About when do you plan to move?

Når omtrent har du planar om å flytte?

Liste med måneder og år fra neste måned frem til oktober. Velger en måned.

Flytte2 "Oktober 2016" "October 2016" "Oktober 2016",
 "November 2016" "November 2016" "November 2016",
 "Desember 2016" "December 2016" "Desember 2016",
 "Januar 2017" "January 2017" "Januar 2017",
 "Februar 2017" "February 2017" "Februar 2017",
 "Mars 2017" "March 2017" "Mars 2017",
 "April 2017" "April 2017" "April 2017",
 "Mai 2017" "May 2017" "Mai 2017",
 "Juni 2017" "June 2017" "Juni 2017",
 "Juli 2017" "July 2017" "Juli 2017",

Spm35

Du er nå ferdig med å fylle ut skjemaet. Takk for innsatsen! Alle som deltar er med i trekningen av i alt 16 gavekort, 1 på kr. 10 000, 5 på kr. 5 000 og 10 på kr. 1 000" Thank you for taking the time to complete this form! All respondents will be included in a draw for 16 gift cards, one for NOK 10 000, 5 for NOK 5 000 and 10 for NOK 1 000.

Du er nå ferdig med å fylle ut skjemaet. Takk for innsatsen. Alle som deltek er med i trekninga av i alt 16 gåvekort, 1 på 10 000 kr, 5 på 5 000 kr og 10 på 1000 kr.

Spm35 "Send inn svaret ditt" "Please send your answer" "Send inn svaret ditt"

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 2633 St. Hanshaugen
NO-0131 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9813-4 (elektronisk)

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway